

KABELPOLITIKKEN I ENGLAND: DEREGULERING SOM UDVIKLINGSMIDDEL?

Af: Lars Qvortrup.

"I want Britain to be the world's clearing house for information. I mean it to be the switching centre for Europe".

(Kenneth Baker, Informationsteknologiminister, i The Observer 5. dec. 1982).

Forord

Det er hensigten med nedenstående artikel at referere og vurdere en bestemt kabelpolitisk strategi, nemlig den som Thatcher-regeringen for øjeblikket gennemfører i England. Jeg har valgt at koncentrere mig om denne opgave; man vil derfor lede forgæves efter en bredere redegørelse for den engelske kabelindustri, for den mediepolitiske tradition i England, for det fiberoptiske forsøg i Milton Keynes etc. etc.

Artiklen gengiver og vurderer et kabelpolitisk beslutningsforløb, som har strakt sig over et par år:

- Først præsenteres Thatcher-regeringens oprindelige informationsteknologipolitik.
- Dernæst gennemgås Hunt-kommissionens betænkning.
- Så refereres den offentlige debat efter Hunt-betænkningen.
- Og endelig gengives hovedpunkterne i og nogle reaktioner på det "White Paper", som Thatcher-regeringen fremlagde i slutningen af april 1983.

Thatcher-regeringens informationsteknologipolitik.¹

Siden sin tiltræden har den konservative regering i England haft udviklingen af informationsteknologien som et af de dominerende industripolitiske mål. Således

oprettede man i 1981 et informationsteknologiministerium, og man udråbte 1982 til at være "informationsteknologi-år".

Mottoet for denne politik har været deregulering og liberalisering. Man har tilstræbt at den statslige indflydelse på informationsteknologisektoren skulle nedbringes; og man har forsøgt at bekæmpe nogle af de monopolagtige statsforetagender. F.eks. har informationsteknologiministeren (Kenneth Baker) sammen med Patrick Jenkin (industriminister) anfægtet British Telecom's monopol (British Telecom er det britiske P&T), bl.a. ved at oprette et privat telekommunikationskonsortium, Mercury.

Kenneth Baker

I informationsteknologi-minister Kenneth Baker finder man en rendyrket repræsentant for teknologi-optimismen. "England skal være det globale afregningskontor vedrørende information. Jeg agter at gøre det til Europas omstillingscenter".²

Kenneth Baker's baggrund er både i privat industri (i Shell fra 1958, senere Aquascutum og bankvirksomhed) og i den statslige administration (private secretary for Edward Heath i 1974). Hans (for mange overraskende) minister-udnævnelse i januar 1981 skete på baggrund af en tale i juli 1980, hvor han med udgangspunkt i et 10-punkts program for udviklingen af informationsteknologi foreslog oprettelsen af et informationsteknologi-ministerium.

Ifølge Baker selv er hemmeligheden bag det nye ministerium dets teknologiske bredde.

"... i den rekonstruktion af regeringens ansvarsfordeling, som førte frem til dannelsen af et ministerium for informationsteknologi anbragte vi ikke alene elektronik og databehandling under ministeriets ressort; men vi indføjede også British Telecom, kontor-udstyr og kabelnet-aktiviteter generelt. Når det bliver sammenføjet ministerielt på den måde begynder man at indse, at alle disse felter hænger sammen."³

Satellit-politikken. Industristøtte uden løftestang.⁴

I debatten i England vedrørende informationsteknologi som redskab for industriel udvikling har transmissionsteknologierne tilsyneladende foreløbig domineret på bekostning af databehandlingsteknologierne: Man har mest intensivt diskuteret satellit- og kabeltransmission.

Hvad angår satellit-transmissionen affyrede indenrigsminister Whitelaw i begyndelsen af marts 1982 startskuddet for en SAT-TV tjeneste, som skal transmittere to nye BBC fjersynskanaler til hele landet. DBS (Direct Broadcast Satellit) tjenesten skal påbegyndes i 1986.

Hensigten med denne udviklingsplan er at støtte Englands rumindustri. Medlemmerne af parlamentet blev stillet over for et ekspertudsagn om at rumindustri-markedet vil repræsentere en værdi af 750 mio. £ over de næste fem år, og at et indenlandsk SAT-TV program ville kunne være Englands adgang til dette marked. Desuden påstod man, ville SAT-TV programmet kunne fremme Englands eksport af tv-programmer.

Heroverfor står imidlertid den vigtige indvending, at der ikke synes at være nogen løftestang for programmet. Målsætningen er måske god nok, men hvor er midlerne?

Hverken BBC eller ITV (Independent television) er iflg. The Economist interesseret i projektet, som forudsætter megen kapital og mange ressourcer for at blive gennemført. Og hvis der endelig skal rundsendes flere kanaler er der ikke nogen grund til at bruge satellit-transmission. Det er langt billigere at udnytte de eksisterende transmissionsmuligheder. Og over for det tredje argument, at satellit-transmission af TV ville kunne anspore forbrugerne til at tilkoble sig de planlagte kabelsystemer (fordi det er billigere end individuel nedtagning) indvender The Economist meget rigtigt, at "...it is like buying a Rolls Royce to ride to the bus stop".

Kabel-politikken: Industristøtte med løftestang.

Er der problemer med at begrunde SAT-TV politikken går det tilsyneladende lettere med kabelpolitikken: Her synes der nemlig at være en mulighed for at industristøtten kan finansieres uden at belastningen af de statslige budgetter bliver for voldsom.

D. 25. februar godkendte regeringens Economic Strategy Committee et fællesoplæg fra indenrigs- og industriministeriet, som foreslog at de bymæssige dele af England skulle kabellægges.⁵ Første trin i den såkaldte kabelrevolution skal være at bringe flere tv-services ind i hjemmene. Men det andet, og væsentligste trin er at revolutionere salgs-, bank-, undervisnings- og arbejdsrutinerne. Afgørende i oplægget var det imidlertid, at hele den såkaldte kabelrevolution ikke skulle koste de statslige finanser en penny. De 2,5 mia. £, som det ifølge oplægget vil koste at kabellægge den halvdel af den engelske befolkning, som bor i de store byer, skulle den private sektor selv være parat til at investere. Den eneste forudsætning skulle, ifølge de optimistiske vurderinger, være deregulering, der var så gennemgribende, at kabelsektoren kunne gøres profitabel.

Argumentationen blev hurtigt fulgt op af regeringen Information Technology Advisory Panel.⁶ Dette panel - som var blevet nedsat i juli 1981 og i hvilket fem af de seks medlemmer repræsenterede det private erhvervsliv (bankvirksomhed, Information Technology Ltd., Rediffusion m.fl.) - offentliggjorde i begyndelsen af marts 1982 en Report on Cable Systems.

Rapporten vurderer, at anlæggelsen af et højkapacitivt kabelsystem (der regnes i rapporten med en kapacitet svarende til ca. 30 TV-kanaler) i et middelstort bysamfund (ca. 100.000 indbyggere) vil koste 3-4.000 kr. pr. abonnent: Kabelnettet ca. 750 kr. pr. abonnent; dekoder - som hver modtager skal forsynes med - ca. 2.250 kr.; iøvrigt transmissionsudstyr ca. 300 kr. Dog kan en sådan investering 'spredes ud': Dels kan anlægsudgifterne spredes ved i første omgang at integrere allerede eksisterende kabelanlæg i et fælles kabelsystem. Dels kan de spredes ved at fastlægge en bestemt udbygningstakt over tid.

En sådan anlægspolitik har direkte konsekvenser for kabelindustrien, både hvad

angår hjemmemarkedsproduktionen og hvad angår udviklingen af eksportkvalifikationer. Specielt har kravene til kabelsystemet betydning for den eventuelle udvikling af produktionen af glasfibernkabler.

Herudover har denne anlægspolitik betydning for produktionen af komponenter til kabelsystemerne som f.eks. konverteringsudstyr til omformning mellem analoge og digitale signaler. Endelig har anlægspolitikken selvfølgelig betydning for teleadministrationerne, hvad enten deres opgave defineres snævert som anlægs- og servicevirksomhed eller den også omfatter selvstændig udvikling af teknologi. Men hertil kommer de sekundære industripolitiske effekter. Først etableringen af et bredbåndsnet hævdes f.eks. at ville gøre teledata attraktivt (med hensyn til billedets opløselighed, tempoet i billedopbygning, sammenknytning af billed og lyd), og der vil umiddelbart opstå et marked for centralt overvåget sikkerheds- og måleudstyr. Derudover kan der nævnes utallige afledte informations- og kommunikationsservices, som bliver aktuelle den dag et bredbåndsnet er etableret.

Endelig, påstår den engelske rapport, vil kabelpolitikken influere på produktionen af kontorteknologi-systemer. Kontorsystemer er opbygget af databehandlings- og -oplagringsenheder (terminaler, diskettestationer, udskrivere etc.) sammenkædet i et lokalnet. Det er af stor industripolitisk betydning at koordinere kabelteknologien med lokalnet-teknologien, således at der kan foretages en umiddelbar integration af lokalnettene i de 'store' systemer, og således at databehandlingsenhederne også er baseret på en fællesstandard.

Modsætninger i kabel-politikken.

Skal man tro på Report on Cable Systems, har man i de højkapacitive kabelsystemer fundet et Columbus-æg: på den ene side vil kablerne direkte og indirekte virke som industristøtte. På den anden side vil de ikke koste statskassen en penny.

Meget hurtigt viste det sig imidlertid, at det ikke forholder sig helt så enkelt. En omfattende kabellægning, der ikke indebærer hel eller delvis statsfinansiering, forudsætter en høj grad af sikkerhed for profitabilitet. Og sikker profitabilitet forudsætter, at kabel-TV markedet dereguleres. "Kablerne vil blive en god invest-

ring", skrev The Economist usentimentalt, "hvis der stilles en mangoldighed af kanaler til rådighed og hvis kabel-bestyrerne får lov til at gøre hvad de vil med dem".⁷

Dette gjorde kabel- og telekommunikationsindustrien sig hurtigt klart. Og man markerede tydeligt i forhold til de forskellige regeringskommissioner i kabelspørgsmålet, på hvilke betingelser man ville deltage i kabelpolitikken.⁸ Plessey, et meget stort telekommunikations- og elektronfirma, ville gerne deltage, f.eks. som leverandør af udstyr til kabelanlæggene; men man plejer at arbejde med store kontrakter fra British Telecom og anførte derfor nervøsitet ved en heltigennem privatfinansieret kabeludbygning. Rediffusion, som i forvejen er centralt placeret i de eksisterende engelske kabelsystemer, fremførte frygt for at man ville anbefale adskillelse af kabel-ejerskab og programlevering. Dette ville, frygtede man, bremse programleverandørernes initiativlyst. Endelig fremførte Granada-gruppen, der bl.a. udlejer fjernsynsapparater og producerer programmer, frygt for at der ville blive opstillet såkaldte "must-carry" regler, dvs. regler om at visse programmer, f.eks. de to BBC- og de to ITV-kanaler, skal fremføres i de kommende kabelsystemer.

Ifølge The Economist burde dereguleringen være omfattende: Ellers ville løftestangseffekten forsvinde. Man anbefalede derfor én og kun én beskeden regel: At alle kabelsystemer skulle transmittere de fire BBC- og ITV-kanaler, men at der derudover skulle være frit slag.⁹

Allerede i Report on Cable Systems blev der imidlertid fremført betænkeligheder: Er det på den ene side politisk acceptabelt, at befolkningen skal finansiere den fremtidige - industripolitisk motiverede - kabeludbygning via mere fjernsynsunderholdning? Er finansiering ved hjælp af meget omfattende deregulering med andre ord acceptabel? Og på den anden side: Hvis man helt giver los for deregulering og af frygt for at hæmme investeringslysten ikke opstiller indholdsmæssige og tekniske betingelser, vil de private kabelsystemer da overhovedet kunne integreres i det fremtidige nationale kabelsystem? "Vi står over for et paradoks", skrev man i rapporten.

"Vi anser kabler for at være en afgørende komponent i fremtidige kommunikationssystemer, fordi de giver gode muligheder for nye former for anlægsaktiviteter og indebærer vigtige direkte og indirekte industriel-

le fordele. Imidlertid vil den indledende finansiering af kabelsystemer ikke afhænge af nogen af disse ting, men af vurderinger af udbyttet fra nye kanaler med populær-programmer. Vi anser de langsigtede muligheder i kabelsystemerne for at give nye typer af service for langt vigtigst, men vi er nødt til at acceptere, at kabelsystemerne vil udvikle sig igennem en indledende fase i hvilken deres tiltrækningskraft beror på underholdnings-overvejelser. Alligevel er det afgørende at de tekniske specifikationer for de nye kabelsystemer ikke forhindrer overgangen fra denne indledende fase til den efterfølgende fase, hvor kablerne for alvor vil skulle bidrage med interaktive tjenester i fuldt omfang".¹⁰

Den engelske kabelpolitik rummer altså to sæt af modsætninger, som allerede i begyndelsen af 1982 begyndte at blive synlige, og som senere skulle vise sig at udgøre væsentlige problemer.

For det første er det på langt sigt vigtigt at sikre, at de anlagte kabelsystemer er avancerede; de kortsigtede finansieringshensyn taler derimod for at der kun skal stilles beskedne krav. Skal man f.eks. kræve, at de kommende kabelsystemer anlægges i stjernestruktur (hvilket er forudsætningen for en fremtidig tovejs-interaktiv videotjeneste) - eller skal man nøjes med træstruktur (som er billigere)? Hvilken kapacitet skal man kræve, skal man f.eks. specielt kræve at kabelsystemerne eller dele af dem er baseret på glasfiber-teknologi?

For det andet melder der sig en konflikt mellem industripolitiske og kommunikationspolitiske hensyn. Skal man alene følge de industripolitiske hensyn, så bør man fuldstændig give afkald på kommunikationspolitisk motiveret regulering: ingen "must-carry"-regel, ingen begrænsninger i program-udbuddet, grønt lys for betalingsfjernsyn, ingen regler om lokale borgerprogrammer. Debatter i det konservative parti viste, at der er grænser for, hvor langt man fandt det acceptabelt at gå ad denne vej.

Hunt-kommissionen nedsættes.

D. 6. april nedsatte regeringen en tre-personers kommission, bestående af Lord Hunt of Tanworth (pensioneret tjenestemand og tidligere kabinetssekretær), Sir Maurice Hodgson (præsident i Imperial Chemical Industries) og fysikprofessor James Ring (Imperial College of Science and Technology i London). Deres opgave

var ikke - og det må siges at være bemærkelsesværdigt - at undersøge om en landsomfattende kabbellægning er industri- og kommunikationspolitisk ønskværdig, men alene på hvilken måde en sådan udlægning kan bringes i harmoni med de eksisterende offentlige fjernsynstjenester. Hunt-kommissionen skulle altså omfatte de ovenfor refererede industripolitiske hypoteser som indiskutable præmisser, og f.eks. skulle tesen om kablerne som økonomisk mirakelmiddel opfattes som forudsætning og ikke som emne for kommissionsarbejdet.

Det nøjagtige kommissorium blev formuleret af indenrigsminister Whitelaw d. 22. marts 1982; det lød således:

Kommissionen

"... skal tage sit udgangspunkt i regeringens ønske om at gøre kabelteknologiens fordele nyttige for United Kingdom, og i dens ønske om at udvide kabelsystemerne på en sådan måde at de kan transmittere en større mængde af underholdning og af andre services (som også, når det bliver tilgængeligt, omfatter satellit-tv); men på en sådan måde at det er i overensstemmelse med almenhedens interesser, og specielt således at de offentlige tv-services beskyttes; at overveje de spørgsmål vedrørende radio- og TV-politik, som melder sig ud fra en sådan udvikling, specielt omfattende overvågnings- og kontrolsystemer; og at fremsætte forslag inden 30. september 1982".¹¹

Spørgsmål vedrørende kabel-TV problematikken.¹²

Arbejdet i Hunt-kommissionen startede med at man dagen efter nedsættelsen sendte et brev ud til et stort antal organisationer og personer. I brevet stillede man en række spørgsmål vedrørende kabel-TV problematikken. Kommissionen modtog 189 svar. Kan man end diskutere de resultater, som Hunt-kommissionen senere nåede frem til, så må man i hvert fald anerkende, at der i pågældende brev blev formuleret nogle centrale problemstillinger vedrørende den fremtidige kabel-TV politik.

Det afgørende spørgsmål er, skrev man, hvordan man overhovedet skal opfatte distribution af fjernsynsprogrammer via kabler.

"En mulighed er at rundsending via kabel simpelthen skal betragtes som en særlig slags udgivelsesvirksomhed uden mere kontrol eller flere begrænsninger end dem, som den skrevne presse er underkastet". I så fald er der ikke i sig selv behov for særlige regler for kabel-TV's programmer.

"På den anden side kan man argumentere for at udvidelsen af kabeltjenesten ikke overflødiggør ethvert behov for regulering i et eller andet omfang." Selv resumerede kommissionen følgende argumenter for en sådan opfattelse:

- kabel-TV adskiller sig fra den skrevne presse på to afgørende måder: I det område, hvor et kabel-anlæg etableres vil det i praksis udgøre et lokalt monopol. Man kan ikke tænke sig to konkurrerende kabelsystemer i et og samme lokalsamfund. Derudover vil en stor del af landet også fremover være afskåret fra kabeltjenester. Kabel-udbygningen i England sigter nemlig kun mod de større byer (hvor kabeltjenester er mest profitable).

- en voksende program-service via kabler vil kunne skade den offentlige radio's og tv's kvalitet og udvalg, dels fordi der trækkes publikum og reklame-indtægter fra BBC og ITV til de nye kabelsystemer, dels fordi disse kan tænkes at ville betale større summer end BBC og ITV (med disses bredere forpligtelser) for særligt attraktive enkeltudsendelser (sportsbegivenheder etc.).

- fjernsynsprogrammer der bliver bragt midt ind i hjemmet har en stærkere virkning og en højere grad af intimitet end den skrevne presse.

Afhængig af hvordan man stiller sig til denne overordnede problemstilling vil man kunne besvare en række underordnede spørgsmål:

- Skal der være begrænsninger m.h.t. ejerskab af kabelselskaber? Man kan f.eks. søge at undgå at mange kabelsystemer samles på få hænder. Man kan begrænse udenlandsk indflydelse eller indflydelse fra interesse-organisationer, eksisterende udgivelses-selskaber etc.

- Skal der fortages en adskillelse af kabel-operatør og program-leverandør (jvf. definitionerne nedenfor) for derved at fremme eksistensen af en mangfoldighed af program-leverandører til hvert enkelt kabelsystem?

- Hvordan skal kabel-servicen finansieres? Via subscription? Og/eller via reklamer?

- Skal der pålægges kabel-operatørerne forpligtelser m.h.t. program-indholdet (alsidighed, censur, omfang af udenlandske programmer, lokalprogrammer etc)?

- Skal der tages særlige hensyn til BBC og ITV, f.eks. ved at pålægge kabeloperatø-

terne at distribuere disses fire kanaler?

- Skal der oprettes nogen form for reguleringsinstans, og i givet fald hvilken?

Deregulering som grundprincip.

Hunt-kommissionen har ikke selv punkt for punkt besvaret de anførte spørgsmål og problemstillinger. En gennemgang af rapporten giver imidlertid det paradoksale indtryk, at kommissionen nok hælder til den opfattelse, at kabel-TV adskiller sig fra f.eks. den skrevne presse, fordi et kabelsystem udgør et lokalt monopol, fordi BBC og ITV vil kunne skades, og fordi fjernsynsprogrammer har større umiddelbar effekt end dagbladsartikler. Men at man på den anden side alligevel anviser en kabel-TV politik, hvis forudsætning er at kabel-TV kan sidestilles med al anden udgivelsesvirksomhed. I stedet for på baggrund af en analyse af kabel-TV at udforme en politik for mediet tager man - lidt pointeret udtrykt - udgangspunkt i politikken: Man gør deregulering til en slags grundprincip.

Gentagne gange er rapportens svar på de mange problemer ved kabeludbygning - problemer vedrørende den stærke påvirkning af publikum som kabel-TV indebærer, vedrørende opretholdelsen af kvalitetsprægede lands-TV-institutioner i konkurrencen med kabel-TV, vedrørende omfanget af reklameindslag etc. - at markedet og den frie konkurrence bedre end nok så mange restriktioner vil kunne løse disse problemer. Og midlet, dvs. det redskab der skal fremtvinge en konkurrencesituation, er oprettelsen af en central instans, hvis væsentligste opgave er at fordele de enkelte kabel-TV-licenser.

Identifikation af problemstillingen.

Et centralt spørgsmål er: Skal man efterleve et såkaldt common carrier princip eller et såkaldt broadcast princip? Det første indebærer, at kablerne leveres på samme måde som vand, gas osv., af en neutral instans (f.eks. et offentligt værk), der ikke har indflydelse på det programindhold, som kablerne distribuerer. Og at programmerne leveres af én (eller helst flere) personer og organisationer, der er juridisk uafhængige af kabelleverandøren. Hensigten med dette princip er at undgå

at et kabelsystem kommer til at fungere som et mediemonopol for pågældende område: Alle og enhver skal nemlig i princippet kunne bruge kabelsystemet, og det at eje kablerne indebærer ikke nogen særlig forrettighed.

Broadcast princippet indebærer, at det at eje kabler opfattes som svarende til at eje f.eks. et dagblad. Det er den samme person som trykker og udgiver og som redigerer avisens indhold. At ville adskille disse to aktiviteter juridisk opfattes som et brud på ytringsfriheden.

For at kunne identificere denne problemstilling m.h.t. kabel-TV opstiller Hunt-rapporten følgende fire grundfunktioner:

1. Kabelleverandør - den der installerer og ejer den fysiske infrastruktur.
2. Kabeloperatør - lederen af et lokalt kabelsystem, som sammenstiller (redigerer) en samlet "pakke" af kabeltjenester, som sælges til abonnenterne i området.
3. Program- eller serviceleverandør - den der sælger programmer til kabeloperatøren (hele kanaler eller enkeltprogrammer) eller som leverer særlige services (tyverialarm, videospil, lokal tekstinformation etc.) til kabeloperatøren.
4. Programproducenten - den der producerer programmaterialet.

Nøglefiguren i dette skema er nr. 2, kabeloperatøren. Det er denne person eller organisation, der er juridisk interessant. Heri har Hunt-kommissionen helt ret.

Afgørende for Hunt-kommissionens besvarelse er det imidlertid, at den alene forestiller sig at kabeloperatøren er en privat person eller organisation. I så fald kan man nemlig kun stille sig det spørgsmål, hvor mange eller hvor få restriktioner, der skal lægges på kabeloperatøren. Common carrier princippet er på forhånd udelukket. Common carrier princippet forudsætter, at kabel-TV fungerer i et samspil mellem kabelleverandøren og program- og serviceleverandørerne, således at redigeringen af programmer, kanaler og tjenester alene er et teknisk spørgsmål om at lade alle komme til på en (for abonnenterne) overskuelig måde. Under forudsætning af en høj kapacitet - dvs. mange kanaler i et kabelsystem og dermed plads for alle potentielle leverandører - er sidstnævnte model en realistisk mulighed.

Det er umuligt at bevise, hvorfor Hunt-kommissionen har set bort fra common carrier modellen. Men det er nærliggende at antage, at det har kommercielle grunde. Kommissionen skriver flere gange, at "den afgørende kommercielle motivation ligger i at sælge tjenester til offentligheden", dvs. i kabeloperatør-funktionen.¹³ Det er altså min begrundede påstand, at fordi Hunt-kommissionen har fået stillet det som sit arbejdsgrundlag, at kabel-udbygningen skal ske på privatøkonomiske betingelser, så har den på forhånd måttet se bort fra common carrier modellen og har alene haft (forskellige varianter af) broadcast modellen som mulighed.

Den centrale forhandlingsinstans.

Som sagt forestiller Hunt-kommissionen sig, at den frie konkurrence mellem kabeloperatørerne kan fremtvinges ved hjælp af en central instans, hvis væsentligste opgave er at fordele de enkelte kabel-TV-licenser. Man vil med andre ord følge en slags licitationsprincip iflg. hvilket der udbydes lokalområder i licitation. Mellem de indkomne forslag vælges så den kabeloperatør ud, som har fremsat det økonomisk og kvalitetsmæssigt mest favorable tilbud.

Ved tildelingen af kabeloperatør-licenser skal følgende kriterier tages i betragtning:¹⁴

- Størrelsen af kabel-området. Hunt-rapporten sætter ikke nogen præcis overgrænse, men ønsker at tilstræbe at en lokal identitet i det kabellagte område respekteres. Den normale overgrænse vil ifølge rapporten være 500.000 abonnenter.
- Hastigheden for kabeludlægningen.
- Ejerforhold, monopolproblemer etc.
- Kanalkapaciteten.
- Mulighederne for lokalprogrammer og borgerfjernsyn.
- Planerne for interaktive tjenester.

I øvrigt anbefales det, at licenserne har en varighed af 8-10 år.

Ejerforhold.¹⁵

Rapporten lægger stort set ingen restriktioner på ejerforholdene. Man anfører alene at regeringsinstitutioner og politiske og religiøse organisationer ikke bør kunne få kabeloperatørlicens. Derimod ser man ingen grund til at begrænse det antal kabelsystemer, som et enkelt firma kan få licens på.

Det er tydeligt, at kommissionen står med det problem, at den klassiske form for realisering af ytringsfriheden og den politiske diskussion, den frie og mangfoldige meningspresse, ikke duer. "Vi mener at ejerskabet til kabeloperatør-firmaer, der leverer monopol-services ind i hjemmene skal holdes fri for en hvilken som helst politisk eller ideologisk tendens", anfører kommissionen. Hvorfor denne betænkelighed ikke omfatter mulighederne for at der opstår nationale kabel-monopoler kan imidlertid efter min mening kun forklares på én måde: At de økonomiske hensyn til de store engelske kabelfirmaers interesser (f.eks. Rediffusion og Visinhire Cable Ltd.) udelukker en sådan begrænsning.

Reklamer.¹⁶

Også i forbindelse med reklamespørgsmålet sætter dereguleringsånden sig igennem. Hunt-kommissionen anbefaler, at reklamer skal være tilladt i kablerne, og den mener ikke at der - som i ITV - er grund til at lægge noget loft over mængden af reklamer per tidsenhed. Dels vil konkurrencen sørge for at reklamemængden ikke vokser hæmningsløst - noget sådant vil seerne nemlig ikke finde sig i - dels vil der i kablerne kunne leveres informative reklamer, rubrikannoncer (velegnede for tekst-tjenester), postordre-reklamer osv., lyder argumentationen. Kun hvad angår indholdet af reklamerne skal eksisterende etiske restriktioner opretholdes.

Ingen "pay-per-view".¹⁷

Ud over reklameindtægterne skal kabel-TV finansieres via normale abonnementslicenser, herunder ekstra-licenser for særlige ekstrakanaler. Derimod bør "pay-per-view" forbydes, skriver kommissionen. "Pay-per-view" er en betaling, der opkræves

for enkelt-programmer, f.eks. for en fodbold-transmission eller en spillefilm. Begrundelsen for forbudet er, at kabeloperatørerne ville kunne opkøbe særligt attraktive enkeltudsendelser for store beløb og finansiere dem ved at udbyde dem på særlige betalingsvilkår. Ikke blot ville en sådan ordning tilgødese et særligt betalingsdygtigt publikum; den ville også skade BBC og ITV, som med sine brede forpligtelser ikke kan satse på enkeltprogrammer.

Program-indhold.¹⁸

Hunt-rapporten anbefaler i vage vendinger, at kabeloperatørerne med deres programudbud ikke støder almindelige æstetiske og moralske normer, og at man tager hensyn til børnene. For anstødelige programmer anbefaler man at bruge en eller flere særkanaler, som kan udstyres med "sofistikerede elektroniske aflåsningsfaciliteter" og som derfor kun mennesker med smag derfor og licenspenge dertil vil kunne se.

Vigtigst er det imidlertid, at kommissionen går ind for en "must-carry" regel: Enhver kabeloperatør skal, som en del af det samlede udbud, levere BBC's to kanaler samt de to nationale reklame-finansierede kanaler ITV og Channel 4. Dette indebærer til gengæld, at der (bortset fra pay-per-view-reglen og bortset fra helt enkeltstående "nationale begivenheder") ikke anbefales regler vedrørende regulering af indholdet: "Vi fremfører ingen anbefaling hvad angår omfang af og balance i program-indholdet. Mangfoldighed er et mål som vi regner med at licenstillings-systemet vil kunne opmuntre til." (§67)

Liberalisme eller deregulering.

Som allerede sagt er Hunt-rapporten interessant derved, at den stiller nogle relevante spørgsmål og tydeliggør nogle vigtige modsætninger.

En af disse modsætninger er modsætningen mellem liberalisme og deregulering. Ideologisk repræsenterer Hunt-rapporten en liberal mediepolitik. Men de erhvervsøkonomiske hensyn, som Hunt-kommissionen skulle varetage, resulterer i en deregu-

leringspolitik, som viser sig at være meget forskellig fra den liberale.

Den liberale mediepolitik er en politik, der søger at skabe de bedst mulige betingelser for at der i samfundet kan foregå en konsensusdebat: Alle politiske, religiøse, interesse-mæssige holdninger skal frit kunne komme til orde, og i den "kamp på argumenter", som hermed opstår, vil samfundets fornuft komme til at fremstå som det endelige resultat.

I Hunt-rapporten er det imidlertid ikke en sådan politik, der fremlægges. I stedet søger Hunt-kommissionen at begrænse den statslige indflydelse på de store kabelfirmaers afsætningsmuligheder, uden at den kærer sig om de risici for meningsmangfoldigheden, som de deraf følgende monopoliseringstendenser indebærer. Hunt-rapporten dokumenterer med andre ord, at der er afgørende forskel på liberalisme og deregulering.

Modsætninger i Hunt-rapportens forudsætninger.

Det mest bemærkelsesværdige ved Hunt-rapporten er nok det, der ikke står i den. Den indeholder - i kraft af sit snævre kommissorium - ikke nogen overvejelser angående finansieringen af det samlede engelske kabelformsystem. Den rummer ingen industripolitiske overvejelser, dvs. overvejelser om hvordan et nationalt engelsk kabelformsystem kan bidrage til at løse de databehandlings- og datatransmissionsbehov, som det engelske erhvervsliv har. Ej heller rummer den overvejelser over, hvordan kabeludbygningen influerer på den engelske elektronik- og telekommunikationsindustri hjemmemarkedssituation eller på dens eksportkvalifikationer. Og den rummer ikke nogen overvejelser om de lokale kabelformsystemers integration i et landsdækkende net, hverken hvad angår de tekniske eller de kommunikationspolitiske aspekter.

Som sagt var det heller ikke kommissionens opgave. Spørgsmålet er imidlertid, om der ikke derved er sket et skred: Først formulerede "The Cable Report" nogle ret vidtløftige planer for et nationalt kabelformsystem og dets industripolitiske konsekvenser. Dernæst blev en helt anden kommission sat til at lægge en slags kabel-TV-politik, der var dereguleret nok til at der i den var afsat for privatfinansiering af de lokale dele af kabelformsystemet. Spørgsmålet er nu: Er det redskab, som Hunt-

kommissionen har skitseret, er det redskab for det meget ambitiøse mål, som "The Cable Report" opstillede?

Ejheller var det Hunt-kommissionens opgave at gennemregne de økonomiske præmisser for kabel-TV-udbygningen. Spørgsmålet er, om man trods den begrænsede mængde restriktioner, har været liberal nok. Debatten i England efter Hunt-rapporten viser i hvert fald, at de selskaber der skulle tjene penge på kabel-TV i England, ikke er blevet stillet tilfreds.

Kort - og lidt spidsformuleret - sagt har man fra den konservative regerings side søgt at løse cirkelns kvadratur (at gennemføre en ambitiøs og industrirelevant kabeludbygning uden offentlige midler) ved at lade én kommission tegne kvadratet, mens en anden har taget sig af cirklen. Det er der kommet to tegninger ud af - men ikke én løsning.

Reaktioner på Hunt-rapporten.

Hunt-rapporten har vakt opsigt i den engelske offentlighed. Dels står der vigtige industripolitiske interesser på spil. Og dels er Hunt-rapporten et radikalt indlæg i forhold til en veludarbejdet og traditionsrig engelsk mediepolitik. Jeg vil først gøre rede for reaktionerne over en bred kam. Derefter vil jeg beskæftige mig mere indgående med de industripolitisk motiverede reaktioner.

Den umiddelbare reaktion fra BBC¹⁹ var afdæmpet positiv. Under alle omstændigheder opfattes kabeludviklingen som en trussel mod BBC; men opfattelsen var at udspillet fra Hunt-kommissionen kunne have været langt værre, og især var man tilfreds med "must-carry" reglen. Skarpere var reaktionen fra IBA (Independent Broadcasting Authority). Dels skal IBA ikke alene - som BBC -konkurrere med kabel-TV på programkvaliteten, men også på reklame-pengene; og i den forbindelse kritiseres det, at der ikke er foreslået nogen begrænsninger på mængden af reklamer i kablerne. Dels havde IBA håbet på at skulle varetage kontrollen med kabel-programmerne, vant som man jo er til at styre kommercielle kanaler.

Også skarpere reaktioner på vegne af de eksisterende TV-selskaber er imidlertid

fremkommet. John Birt (programdirektør ved London Weekend Television) fremfører den - også herhjemme velkendte - bekymring, at dereguleringen kan resultere i en samlet dårligere og mindre varieret programflade. I dag, skriver han, er engelsk fjernsyn præget af britisk-producerede programmer af høj kvalitet. Men hvis kablerne - som lord Hunt foreslår - ikke skal underkastes nogen form for regulering, og hvis mængden af reklamer skal være ubegrænset, så er det sandsynligt at billigt amerikansk materiale vil udgøre grundstammen i et antal - måske tre eller fire - nationale kabelkanaler, som bliver tilbudt gratis til kabeloperatørerne og alene vil blive finansieret af det store antal indlagte reklamer. Dette, frygter Birt, vil kunne ødelægge en omhyggeligt opbygget engelsk mediepolitik.

Det konservative parti har - iflg. Stephen Hearst fra BBC - været delt i holdningen til Hunt-rapporten. Nogle har støttet angrebet mod det såkaldte BBC-monopol. Andre mener, og har traditionelt ment - at den høje programkvalitet er et indiskutabelt mål, og at det bedst nås ved hjælp af et offentligt radio- og fjernsynssystem.

Labour-partiet har som bekendt voldsomme interne problemer, og det har været svært at klargøre en bred holdning til Hunt-rapporten. Men man er i hvert fald bekymret over de uregulerede ejendomsbestemmelser i rapporten: ikke alene vil der opstå lokale kabelmonopoler, hvor én kabeloperatør sammensætter udbuddet af kabel-TV i et bestemt geografisk område. Med det vil kunne være et meget lille antal store kabel-firmaer der er monopolindehavere fra det ene lokalområde til det næste.

Endelig påstår Hearst, at der vil kunne vise sig forskellige reaktioner i den statslige administration. Indenrigsministeriets ansatte er traditionelt tilhængere af regulering som instrument for kulturpolitik, og man vil derfor sikkert støtte den nuværende offentlige rundspredning af radio og TV. Industriministeriet derimod definerer primært kabelekspansionen som middel til at støtte den engelske industri og man bekymrer sig mindre om de kulturpolitiske omkostninger derved. Hunt-rapporten vurderes med andre ord efter vidt forskellige kriterier.

Industripolitiske reaktioner på Hunt-rapporten.

Hunt-rapporten blev offentliggjort i oktober 1982. Snart efter blev der imidlertid rejst tvivl om den industripolitiske relevans: "Siden Hunt har der i City-kredse været voksende skepsis med hensyn til kabelnettenes økonomiske levedygtighed."²⁰ Indvendingerne er hovedsagelig kommet fra to kanter: Fra industrikredse med interesse i de lokale kabelsystemer og i kabeloperatør-virksomheden, og fra industrikredse med interesse i det landsdækkende kabelsystem.

Hvad angår interesserne i de lokale kabelsystemer noterede The Economist²¹ Hunt-rapportens forbud mod "pay-per-view", dens forslag til en overgrænse på 500.000 abonnenter pr. kabelsystem, og til licens-varigheden på 8-10 år. Der burde alene være en "must-carry" regel, fremfører man. Størrelsesbegrænsningen forhindrer, at de store industribyer (f.eks. Liverpool) bliver kabellagt og -opereret af ét selskab. Og licensvarigheden er for kort til at det vil være profitabelt at investere i kabelsystemerne.

"Den eneste klare kendsgerning", skrev The Economist, "er at kablerne vil komme til at koste så meget, at så godt som ingen overvejer at gå ind i den virksomhed uden at have en partner." Mest nærliggende er det, hævder man, at etablere partnerskaber mellem engelske og amerikanske selskaber. Allerede nu kan man skelne aftalemuligheder mellem handelsbanken N.M. Rothschild og Time (som har kabelfaringer fra dets store amerikanske kabeloperatør-selskab ATC); mellem en anden stor bank, Charterhouse Japhet og Daniels of Denver (med kabel-TV erfaringer). Herudover vides det, at det amerikanske TV-network ABC håber at kunne stå for en engelsk video popmusik kanal sammen med Yorkshire Television. Selv Rediffusion, som er det største engelske kabelfirma, regner ikke med at kunne finansiere kabelsystemer i større byer alene.

Disse indvendinger mod Hunt-rapporten blev underbygget af en stor kabel-TV markedsundersøgelse fra CIT-Research.²² Resultatet af undersøgelsen er iflg. Stephen Hearst, at hvis den månedlige kabel-abonnement-afgift er på fem pund, så vil en 40% markedsdækning være nødvendig for at gøre kabellægningen rentabel. Samtidig viser undersøgelsen imidlertid, at kun 30% af de engelske forbrugere overhovedet er interesseret i kabeltilslutning, og at dette tal ved den nævnte afgift

på fem pund synker til 26%. Udlagt anderledes - i The Economist - siger undersøgelsen, at kun 5% af de engelske forbrugere er interesseret i kabeltilslutning, hvis afgiften sættes til 8 pund. Og de fleste selskaber regner med en afgift på 10 pund for at få dækket omkostningerne.

Også de virksomheder, hvis interesse ligger i et overordnet, nationalt kabelsystem i England, var imidlertid kritiske over for Hunt-rapporten. British Telecom, Standard Telephone and Cables, Plessey og BICC påpegede, at det vil være forkert at begrænse kabeludbygningen til lokale kabelsystemer med henblik alene på kabel-TV. Heroverfor bør regeringen efter disse virksomheders mening opmuntre til at der anlægges kabelsystemer med en højere - og mere præcist standardiseret - kapacitet, således at systemerne direkte peger frem mod et sammenkoblet nationalt system med videobaserede tovejs-kommunikations muligheder.²³

Skarpest udtrykte måske managing director for General Electric Company sig. En udbygning som skitseret i Hunt-rapporten vil efter hans mening "sprede de nationale ressourcer", frembringe tekniske løsninger som er "lokale, provinsielle og tilbagestående", og lede til systemer baseret på forældede træstruktur-modeller rettet mod hurtige fortjenester og "uforenkelige med et nationalt interaktivt bredbåndssystem."²⁴

Endelig var Sir George Jefferson, formand for British Telecom, kritisk²⁵: Han beklagede, at Hunt-undersøgelsen alene koncentrerer sig om kabel-TV og ikke vurderer samspillet mellem tjenesterne for de private forbrugere og hele spørgsmålet om lokal og national data-transmission. Han påpegede også den mulige skævhed i at de lokale kabelmonopoler vil kunne tilbyde erhvervsmæssig data-kommunikation på bredbåndsbasis til de højstbydende firmaer og transportere disse data på kabelsystemernes overskudskapacitet, mens British Telecom har - og sikkert fortsat vil have - en forpligtelse til at yde almen telekommunikations service.

Regeringens svar på indvendingerne.

Torsdag d. 2. december var der debat i det engelske underhus om kabel-TV. Én af indvendingerne fra erhvervslivet blev imødekommet i indlæggene fra William

Whitelaw, indenrigsministeriet, og fra Kenneth Baker: De lovede at licenskontrakterne ville blive forlænget fra de 8-10 år til ca. 20 år. Derimod ville man ikke opgive forbudet mod "pay-per-view", og man ville ikke tillade at kabeloperatørerne skulle kunne få eksklusive rettigheder til f.eks. nationale sportsbegivenheder.²⁶

Hvad skal der ske?

Managing Director David Hurley fra Visionhire Cable Ltd. udtrykte tilfredshed med parlamentsdebatten: Ganske vist er det store investeringsbyrder forbundet med kabellægningen, men med den forlængede licenskontrakt ser tingene lovende ud.²⁷

Mindre tilfredse synes de virksomheder, der har med et landsdækkende telekommunikationssystem at gøre, at være.

"Over de umiddelbare udsigter til nye services og fortjenester i forbindelse med lokalt kabel-TV hænger en sky af tvivl: Er dette virkelig den bedste måde at genkable samfundet med henblik på en bredbånds informationsbaseret fremtid?"

spurgte Financial Times retorisk.²⁸ Sir George Jefferson, British Telecom, svarede:

"Det fundamentale spørgsmål drejer sig om den type kommunikativ infrastruktur, som landet skal forsynes med i årene fremover. Dette er et emne af afgørende vigtighed, og der bør ikke træffes beslutning før der er skabt fuldstændig klarhed over konsekvenserne af de forslag, der er fremført."²⁹

David Hurley, Visionhire Cable Ltd., forsøgte at komme de landsdækkende telekommunikationsinteresser i møde: Udviklingen af lokale kabelsystemer må ske med baggrund i veldefinerede standarder vedrørende båndbredde, vedrørende sammenkoblingen af de lokale og de nationale systemer, og vedrørende de services, som vil kunne tilkobles systemerne. Dette er både i kabeloperatørernes, kundernes og elektronikindustriens interesse.³⁰

Foreløbig afventer man de kommende udspil fra den konservative regering: I februar 1983 bliver der publiceret et "White Paper" med detaljerede bemærkninger

til den kommende kabelpolitik. Og i marts 1983 offentliggøres resultaterne af industriministeriets Eden committee on technical standards. Som det er fremgået, vil resultaterne fra denne komité, som ikke har skabt nogen stor offentlig bevågenhed, vise sig at være af langt større vigtighed end Hunt-kommissionens rapport hvad angår den fremtidige kabling af England.³¹

Thatcher-regeringens "White-Paper".

Efter afslutningen af nærværende artikel kom d. 27. april - dvs. med nogen forsinkelse - Thatcher-regeringens "White Paper".

Hovedtendensen i denne regerings-rapport ligger helt i forlængelse af den ovenfor referede politik. Grundlaget er nemlig, som det står i rapporten, at "regeringen ønsker, at kabelinvesteringerne skal være privatfinansierede og markedsdirigerede".³²

Det betyder, at man har måttet tage vide hensyn til de private investorer. Betingelserne for at lægge kabler må være af en sådan karakter, at anlæg og drift af kabler peger imod et snarligt afkast.

Dette slår først og fremmest igennem i de tekniske krav til kabeltype og kabelstruktur, som overalt er meget vage. Regeringen afviser på nuværende tidlige trin af udviklingen at kunne regulere kabelstrukturen (jvf. §§ 16-25), ligesom man ikke vil påbyde bestemte kabeltyper: Både koaksialkabel og optisk kabel vil være tilladt (jvf. §§ 26-28). Dette må siges at være bemærkelsesværdigt, da de kabelanlæg, der er tale om, er store: Hvert enkelt system vil kunne være af størrelsen op til $\frac{1}{2}$ million tilslutninger. Og de vage krav vil kunne præge den telekommunikative infrastruktur i England i mange år: Kabellicenserne vil nemlig være på 12 år for træstruktur-systemer og på 20 år for stjernestruktursystemer. Sagt anderledes: Den engelske kabelpolitik indebærer at byer på størrelse med Århus stadigvæk i 1995 kan være kablet udelukkende med koaksialkabler (også i hovedfordelingsnettet) i træstruktur.

Hensynet til profitabilitet slår også igennem i bemærkningerne til programindhol-

det, omend i mindre grad. Det bliver tilladt at bringe særlige kabelreklamer (jvf. §§ 91-103), og det bliver (i modstrid med Hunt-kommissionens anbefalinger) tilladt at sælge betalings-TV efter pay-per-view princippet (§§ 110-116).

På den anden side bestræber man sig - ligesom i Hunt-rapporten - på at beskytte det engelske TV-system. White Paper'et forhindrer kabel-operatører i at købe sig rettigheder til bestemte nationale begivenheder, f.eks. bestemte sportsskampe (jvf. §§ 104-109). Desuden ønsker man ikke, at kablerne skal rumme pornografiske udsendelser (såkaldte "adult Channels" skal være forbudte). Og for ikke at lade billigt programstof fra USA trænge for meget ind har man fastsat nogle temmelig omfattende "must-carry" regler: Kabeloperatørerne skal viderebringe de fire BBC og IBA kanaler, BBC's og IBA's radiokanaler og de kommende kanaler fra den engelske rundspredningssatellit. Til at føre tilsyn med disse og andre regler og til at fordele licenser til kabelsystemerne skal der nedsættes et "kabel-råd", en "Cable Authority".

De umiddelbare avisreaktioner i England tyder på, at den borgerlige regering har sat sig mellem to borgerlige stole: Kabelpolitikken er både for lidt og for meget liberal. The Times anklager regeringen for at være for tantet hvad angår programpolitikken: Der er for meget "Nannyism" og for lidt "laissez-faire".³³ I Financial Times argumenteres der overbevisende for at den meget liberale kabelpolitik fuldstændig vil spænde ben for regeringens industripolitiske målsætninger: Oprindeligt ville Kenneth Baker føre industri-orienteret infrastrukturpolitik. Dernæst besluttede man, at der ikke kunne forudsættes statslige investeringer i nettet, og at det derfor er det private TV-forbrug, der skal finansiere de nye kabler. Regeringens White Paper "... is the latest attempt to square all these circles."³⁴

Lars Qvortrup er lektor på Rasmus Rask Institutet for lingvistik, Odense Universitet

Noter:

1. Se i øvrigt Ole Prehn: "Kabelpanik i England" in: levende billeder, dec. 1982.
2. The Observer 5. dec. 1982.
3. The Times 29. nov. 1982.
4. The Economist 6. marts 1982 (p. 11 og pp. 25-27)
5. Ibid.
6. The Information Technology Advisory Panel: Report on Cable Systems. London feb. 1982.
7. The Economist 6. marts 1982.
8. The Economist 11. okt. 1982.
9. The Economist 6. marts 1982.
10. Report on Cable Systems, op.cit. p. 48.
11. The Lord Hunt of Tanworth, Sir Maurice Hodgson, Prof. James Ring: Report of the Inquiry into Cable Expansion and Broadcasting Policy. London okt. 1982. Herefter: Hunt-rapporten. Se i øvrigt Mogens Bomans referat af Hunt-rapporten i Aktuel Elektronik nr. 1, jan. 1982.
12. Hunt-rapporten pp. 40-42, Appendix A.
13. Ibid. p. 6, § 16.
14. Ibid. pp. 28f, § 86.
15. Ibid. pp. 9f, §§ 24-30.

16. Ibid. pp. 15f, §§ 47-48.
17. Ibid. p. 16, §§ 50-51.
18. Ibid. pp. 17-27, §§ 52-82.
19. Dette delafsnit bygger hovedsageligt på Stephen Hearst: "Der Hunt-Report zur Kabelexpansion und zur Rundfunkpolitik in Grossbritannien", in: Media Perspektiven 11/82, Frankfurt a.M. 1982. En kort gennemgang af industriens partsinteresser finder man i øvrigt i en lille artikel af Patrick Whitten (CIT Research Ltd.): "Options which are hard to reconcile" in Financial Times 1. dec. 1982.
20. The Observer 28. nov. 1982.
21. The Economist 16. okt. og 4. dec. 1982.
22. CIT-Research er et privat medieforskningsinstitut, der sælger sine rapporter til 33 abonnenter vesteuropæiske firmaer og organisationer. Rapporterne er således meget dyre og det præcise indhold har ikke været tilgængeligt for mig. Rapporten har været refereret i Stephen Hearst's artikel, op.cit. og i The Economist. Desuden er der et kort referat i Media Perspektiven 11/82, op.cit. pp. 737f. Af de anførte grunde kender jeg ikke forudsætningerne for de refererede resultater fra CIT-rapporten (licensvarighed, kabelkapacitet, kabelanlæggenes størrelse, programtilbud etc.).
23. The Observer 28. nov. 1982.
24. Financial Times 24. nov. 1982.
25. Financial Times 1. dec. 1982.
26. The Observer 5. dec. 1982 og The Economist 4. dec. 1982.
27. The Observer 5. dec. 1982.

28. Financial Times 26. nov. 1982.
29. Financial Times 1. dec. 1982.
30. Ibid.
31. The Economist 4. dec. 1982.
32. White Paper p. 81, § 217.
33. The Times 28. april 1983.
34. Financial Times 28. april 1983.

FRANKRIGS SPRING IND I KABELFREMTIDEN

af Ralf Pittelkow

I et indlæg i Berlingske Tidende (23.2.83) skriver Mediekommisionens formand, H.P. Clausen, om påbegyndelsen af et dansk lysleder-kabelnet: "Hvis Danmark beslutter sig til sætte den foreslåede udvikling i gang, vil vi være det første land, der gør det."

Her tager Mediekommisionens formand nu fejl. D. 3. november 1982 besluttede den franske regering sig til at iværksætte en ambitiøs kabepplan, der i videst muligt omfang skal baseres på lyslederkabel.

Frankrig har altid haft en hang til de såkaldte "store industriprogrammer", igangsat på statsligt initiativ og med staten som aftager. Under De Gaulle gjaldt det atomkraften, under Giscard d'Estaing var det udbygningen af telefonnettet, og med Mitterand i præsidentstolen er turen så kommet til det integrerede bredbåndsnet.

Ved århundredets slutning skal samtlige husstande i bymæssig bebyggelse være tilsluttet, og om ca. 30 år skal hele landet være dækket. Frem til 1985 vil staten afgive ordrer svarende til 1,4 millioner tilslutninger. Man regner med offentlige kabelinvesteringer på 7 milliarder francs for denne periode og på ca. 50 milliarder francs over de næste 15 år.

Man kan se tre motiver til venstre-regeringens kabelbeslutning. Først og fremmest er der, ligesom i andre lande (herunder Danmark), et industripolitisk motiv. Det gælder om at præsentere sig i tide på verdensmarkedet med en konkurrencedygtig produktion af kabler og tilhørende udstyr. Det kræver, at man i første omgang får mulighed for at udvikle og afsætte produkterne i passende store serier til hjemmemarkedet. Kabelplanen kommer således til at indgå som en vigtig brik i regeringens massive satsning på at styrke den franske elektronikindustri position på verdensmarkedet.¹ I forvejen er telekommunikationsindustrien et af Frankrigs stærke punkter.

For det andet ønsker man at undgå en mere eller mindre anarkisk udvikling, hvor